

Családok völgye-Budakeszi

Budakeszi, ez a 14 ezer fős kisváros több szempontból is kivételezett helyzetben van a mai Magyarországon. Célunk ezzel az újszerű megközelítéssel, ezzel a város-stratégiai elképzeléssel, hogy Budakeszi „felkerüljön a térképre”.

1.)Az utóbbi 5-6 évben Budakeszin és a környező településeken egy demográfiai csoda részesei lehetünk.

Alapos, mindenre kiterjedő tudományos felmérések nem készültek ennek a nagy gyermekáldásnak az okairól, ennek ellenére a magyarázat kézenfekvő. Budakeszi itt fekszik Budapest tőszomszédságában, tiszta a levegő, körös-körül erdők, hegyek. Kisvárosunk minden szempontból teremtő közeg a családalapítási időszakban lévő, középosztálybeli fiatalok számára, akik elsősorban Budapestről „menekültek” ide az elmúlt egy-másfél évtizedben, de az itteni „öslakós” fiataloknál is gyakran kopogtat a gólya. Mindezek következtében városunk óvodáiban és a bölcsődében évről-évre ki lehet tenni a megtelt táblát.

Városunkban 2010-ben 159 gyerek született és 131-en haltak meg. Mindezeket összevetve az Országos Statisztikai Hivatal 2010. évi demográfiai adataival Budakeszin **21 %-AL SZÜLETETT TÖBB GYEREK**, mint amennyien meghaltak, míg országosan **69 %-AL SZÜLETETT KEVESEBB GYEREK**, mint amennyien meghaltak. Ez kb. azt jelenti, hogy míg országosan családonként 1.3 gyerek születik, addig Budakeszin 2.3 a családonkénti születési átlag!!

Ezek után nem meglepő, ha az egyesületünk a Gyerekköztársaság Egyesület által szervezett gyereknapi rendezvényeinket évről-évre ezrek látogatják és településünket szinte ostromolják a különféle gyermekműsorok szervezői.

A gyereknapokon megrendezett Futakeszi sok száz fős résztvevője között sokgyermekes családok, „kengurus” papák, babakocsis mamák is végigfutják a másfél kilométeres távot.

2.)Budakeszi „eleve elrendeltségét” sok más tény is alátámasztja.

Három országosan is ismert játszóház egyesület is működik Budakeszin (Bagolyvár, Dafke és Levendula).

A Széchenyi István általános iskola művészeti oktatása és a Mezei Mária Művészeti Iskola oktatásának is a népművészet megismertetése a legfőbb célja.

Nemezelőnk, fafaragónk, népműves korongozónk is van a településen. 2008-as gyereknapi rendezvényünkön 16 (!) Budakeszin élő, alkotó meseillusztrátor mutatta be képeit, rajzait, de ennél a 16-nál is többen alkotnak Budakeszin.

Ezek után talán az sem lehet véletlen, hogy Nyulász Péter, Gábor Emese és Wieber Orsolya személyében három meseíró-költő is él kisvárosunkban. Nyulász Péter egyúttal az Egyszervolt.hu mesehonlap szerkesztője is. De itt nyitott meg tavaly a Betűtészta könyvesbolt is, mely szinte egyedülálló módon csak gyermekirodalmat árul. A Betűtészta egyúttal gyerekkönyvkiadással is foglalkozik. Épp most jelentetik majd meg 3 ezer példányban Nyulász Péter új, gyermekverses kötetét, mely könyvben egy pecsétet is fog látni az olvasó „100 % BUDAKESZI !” felirattal. Ugyanis a költő, a kiadó, sőt Schall Judit személyében az illusztrátor is budakeszi lesz. Az is településünk ez irányú sajátos helyzetét erősíti, hogy itt működik az ország első babautazási irodája is.

A Budakeszi Labdarúgó Akadémia, a Vidadal Sí Egyesülete és a Bojtár néptáncegyüttes kereteiben, mintegy 500 gyerek sportol ill. táncol.

3.) Ami Budakeszi ez irányú egészen kivételezett helyzetét bizonyítja, álljon itt néhány elgondolkodtató turisztikai adat.

Városunk határában van a Vadaspark, a Gyermekvasút és a János-hegy. A Vadasparknak 2010-ben 135 ezer, a Gyerekevasútnak pedig 310 ezer regisztrált látogatója volt. Ehhez még nyugodtan hozzászámolhatunk évente 250 ezer embert, akik János-hegyen és a környező erdőkben kirándulnak évről-évre. Ez összességében mintegy 700 ezer ember, döntő többségben gyermekes családok!

Budakeszi a 19. században és a 20. század első harmadában a fővárosiak fő kirándulási célpontja volt. Azokban az időkben kb. harminc étterem és vendéglő volt Budakeszin!

Ma ez a 700 ezer ember ott toporog Budakeszi küszöbén és ha hívnák őket - ha lenne miért bejönni településünkre - akkor ők bejönnének és jelentős bevételt jelenthetnének a városnak!!!!!!

Mindezen felismerések és tények ismeretében egyesületünk keretein belül már évek óta elindult egyfajta „agyalás” arról, hogy mit kezdhetnénk ezekkel az adottságokkal. Ennek eredménye lett egy hosszabb tanulmány, melyet, lokálpatriótákként, de semmiféleképpen sem profi szakemberekként állítottunk össze, s ajánlottuk a városvezetés figyelmébe.

Ebben a rövidített anyagban a mintegy tucat elképzelésből a talán három legfontosabbat ismertetjük most.

Ez a három koncepció abból a tudományos ismeretből indult ki, hogy egy közösségi programban, vagy bármely programban részvevőjében 10% marad meg abból, amit hallott, 30% amit olvasott, 50%, amit látott és 90%-ban annak, amit aktív részvétellel, tevőlegesen csináltak

Következtetés: ha bevonjuk cselekvően a vendéget, jelen esetben a gyereket, jól fog ránk emlékezni és visszatérő vendégünk lesz. Az attrakcióval, az animációval és a családbarát magatartással mindezt elérhetjük.

3.) BUDAKESZI-MESELIGET

Népi hagyományaink értékeit megőrizve, de a 21. század korszerű módszereit felhasználva egy interaktív élmény-mese-kalandpark komplexumot szeretnénk megvalósítani Budakeszi határában, felhasználva a magyar mese-, mondavilág megfelelő témáit.

Egyszintes, hagyományőrző, igazi gyerekléptékű és lelkületű parkot álmodtunk meg, ahol a fa és kő, csak természetes alapanyagok lennének felhasználva, elkerülve bármilyen „diznilendes” hatást.

Három korosztály igényeinek megfelelően kellene kialakítani a parkot. 2-6, 6-12 és 12-16 év között. A park akár 2-3 napra adhatna programot az idelátogatóknak. Így a távolabbról érkezőknek a későbbiekben egy panzió hálózatot is ki lehetne alakítani.

Az utóbbi években hazánkban többfelé épültek kalandparkok, de mesepark, vagy akár mesepark-kalandpark kombináció még nem létesült. Csak sok hasonló kivitelezésű, általában természeti környezetbe telepített kalandparkot találunk mindenféle köteles, csúszdás variációkban, de ezek ad hoc módon megoldott, tematika nélküli parkok.

Általában 1-4 hektáron terülnek el ezek a létesítmények. A Mecsekben épült pécsi extrém sportokat is magában foglaló kalandpark kivételével a többi amatőr, jó esetben félprofli kivitelezésűnek tűnik. Az eddig megépült parkok beruházási költségei pár száz millió és 2-4 milliárd között mozognak.

Úgy gondoljuk, hogy a már megvalósult parkok, ill. az elvetélt esztergomi giga elképzelés között kellene a helyét megtalálni ennek a projektnek. Beruházási költségekről, konkrét tervek hiányában nem lehet felelősen beszélni, de a 20 milliárdosnak kikiáltott esztergomi elképzelés költségei hihetetlenül magasnak tűntek.

Sajnos ennek a BUDAKESZI-MESELIGET koncepciónak a részletes kidolgozása meghaladja mind szellemi, mind anyagi lehetőségeinket. Ne feledjük, egy ilyen kombinált mese-kalandpark kombinációnak még sehol nem készült el a forgatókönyve! *Egyet tudunk, hogy ennek az elképzelésnek nyilván nem egy magyar népmese alapján kellene megvalósulnia, hanem a magyar mese- és mondavilág jellegzetes helyszíneit, tárgyait és szereplőit kellene együttesen magába foglalnia. Égigérő fa, mesepalota, kemence kút, patak, tó, sárkány, csodaszarvas, griffmadár, táltos, boszorkány, ördög, törpe, királyfi, nyíl, ostor, stb. stb. És persze lehetne benne egy hatalmas szalmabálából készült csúszda és része lehetne a nagy kalandnak egy óriás kukoricásban kialakított útvesztő, ahol meg kellene találni az elrejtett csodasípót, stb., stb.*

Ennek a koncepciónak a megvalósulása esetén javulna a környék vitalitása megindulhatna egyfajta reorganizáció, felemelkedés. A tér „felhúzná” a környéket és ezáltal megemelkedne felhajtóereje, profit termelő képessége. Végre valóban megjelennének a hőn várt turisták. Budakeszi 70 év után ismét turisztikai központtá válhatna!

Egy idő után a Budakeszi szó hallatán mindenkinek a „Gyerek”, vagy a „Család” szó jutna az eszébe, mint Tokaj esetében az aszabor, vagy Hévíz nevét hallva a gyógyfürdő.

Budakeszi, 2011. 04. 07.

Horváth Jenő
Gyerekköztársaság Egyesület

Beszélgetés a gyereknapi főszervezőjével, Horváth Jenővel, a „Családok völgye” városkoncepcióról

Legyen Budakeszi a családok, gyermekturizmus célpontja!

A Budakeszin működő különféle civil szervezetek, lakópatríóta közösségek és nem utolsósorban a helyi politikai élet szereplői egy dologban hasonlóképpen vélekednek Budakeszi jövőjéről. Valamennyien elsősorban a nagy múltra visszatekintő budakeszi turizmus felélesztésében látják a város fejlődésének kulcsát. Persze, ma már nem az a vendégfogadás a megoldás, mely a 19. század végén és a 20. század első felében jellemezte Budakeszit. A korszakos változások Budakeszit sem kerülhetik el. Az új kihívásokra, hagyományaink megtartásával, de 21. századi módon kell reagálni. Erről beszélgetünk Horváth Jenővel, a Gyerekköztársaság Egyesület elnökével.

– Egyesületük „Családok völgye” elnevezéssel egy új szemléletű városkonceptiót tett le a Budakeszi Kulturális Bizottság asztalára, s azt remélik, hogy hamarosan elfogadják és támogatja azt a képviselőtestület is. Mi ennek az elképzelésnek a lényege?

– Előbb talán az előzményekről. Hét éve kezdtük el szervezni Budakeszin a gyereknapokat, s eközben jött a felismerés, hogy itt hirtelen bekövetkezett egy nagy gyermekszületési bumm, ami egyébként a budai régióra általában jellemző. A gyermekszületési átlag Budakeszin ma kb. 2,3 gyerek/család az országos 1,3-es átlaggal szemben! Ez az adottság erős adu lehetne Budakeszi számára, hogy a szomszédos településekkel összefogva lobbi tevékenységbe kezdjen, hiszen ahol ennyi gyerek él, ott az államnak fokozottan kellene támogatni az iskola- és óvodaépítéseket és minden olyan kezdeményezést, amely a gyarapodó gyereksereg érdekeit szolgálja.

– Innen már csak egy ugrás lehetett a „Családok völgyének” kiötlése?

Horváth Jenő

– Nem egészen. Sok év alatt apránként állt össze a dolog és még most is alakul. Nagy szerencsémre összehozott a sors Czuczor Zolival (aki a budakeszi Babautazási Iroda tulajdonosa), a kivel az elképzeléseink fogaskerékszerűen passzolnak össze. Erősíteni szeretnénk Budakeszi szinte példa nélküli családi-gyermek nagyközösségének identitását, természetbarát elkötelezettségét. A „Családok völgye” elképzelés a város szellemiségére építve fogalmazza meg elsődleges céljait, hogy Budakeszi végre „felkerüljön a térképre, s ott is az őt megillető helyre”, mozduljon ki alvóváros jellegéből. Egy olyan fejlesztési elképzelés, amely elsősorban a kézenfekvő kitörési irányra, a turizmusra és azon belül a gyerekes családok turizmusára épül. Legyen a városnak jövőképe, fejlesztési

iránya, amely biztosítja a működés fenntarthatóságát és a további fejlődéshez szükséges anyagi háttérét. Mindez egyébként jelentős adóbevételt jelenthetne Budakeszinek, amiből utak, járdák épülhetnének, ahol végre biztonságosan lehetne majd babakocsikkal is közlekedni!

– Budakeszit járva szinte csak elvétve látunk turistákat, többségükben ők is csak „átmenő” látogatók.

– Valóban, de valljuk meg őszintén, nincs is túl sok látnivalónk. Kivéve természetesen a pártját ritkító hegyi panorámát! Budakeszi Budapesttel határos részén azonban évente mintegy 600–700 ezer ember toporogna a küszöbön, ha lenne olyan látogatókat csalogató látványosság, amelyért érdemes volna idejönni. Ez a több százszázas szám a Vadaspark évi regisztrált 130 ezer látogatójából és a környéken bókászó tízezrekből, a Gyerekvasút 320 ezer évente regisztrált utasából és a János-hegyet felkereső tömegekből tevődik össze egy-egy évben. Hatalmas szám! Sajnos egyik helyen sem hirdette magát Budakeszi az elmúlt húsz évben, ami nagy hiba volt! Rengeteg turistát, potenciális fogyasztót szalaszt el ezzel a várossal!

– A „Családok völgye” mivel csalogatná ide ezt a rengeteg embert?

– Több részből áll a terv. Egy cikk keretében aligha lehetséges ennek ismertetése. Augusztus tájékán már olvasható lesz a vasikos tanulmány minden részlete a www.csaladokvolgye.hu honlapon, ahol szeretnénk megismertetni elképzeléseinket kisvárosunk lakóival és egyben a segítségüket is kérjük annak továbbfejlesztésére. Ősszel pedig egy lakossági fórum megtartását is tervezzük, hasonló szándékkal. A „Családok völgye” olyan hely lenne, ahol feledhetetlen élményekkel gazdagodhatnának a családok. Olyan hely,

ahol jó példát láthatnak a gyerekek a természettel való harmonikus együttélésre, olyan hely lenne, ahová a kirándulók úgy indulnak el tavasztól-őszig, hogy „itt biztosan találunk valami érdekes programot”. Olyan hely lenne a családok völgye, ahol jó lakni, s amelyet érdemes újra és újra felkeresni, ahová jó visszatérni.

A „Családok völgye” egy olyan összefoglaló név, úgy is mondhatnám, szlogen, a mely számtalan projekt elképzelést foglal magában. Most ezekből a három legjelentősebbet ismertetném röviden.

A „Bűvös erdő” egy babakocsival is bejárható, erdei turistaút lenne az Erdért fatelep mögötti erdőben, ahol a látogatók útközben találkozhatnak a magyar népmesevilágból jól ismert figurákkal. Az egymást követő meseállomások interaktív játékaiban a lurkók is részesei lehetnek egy-egy mesének. Az út mentén pihenő és piknik lehetőségeket is kialakítanánk. Ez a „Bűvös erdő” a 2-6 évesekhez szólna. A Pilisi Parkerdő Zrt.-vel és a Budakeszi Erdészettel már fel is vettük a kapcsolatot és egyeztetéseket folytatunk velük a „Bűvös erdő” kialakításáról. Az eddig tárgyalások alapján kedvező fogadtatásról számolhatok be.

A „Gyermekmúzeum”-ot a Barackos melletti Kerekmezőre terveznénk. Itt a gyerekekkel játékos formában megismertetnénk a felnőttek világát. Nyugat-Európában már több ilyen működik. A „Gyermekmúzeumban” olyan elemek kapnak helyet, mint pl. kórházak, autószerelő műhelyek, bankok, hipermarketek, vagy éppen tv-stúdiók kicsinyített másai, ahol a gyerekek a működőképes eszközökkel játszhatják el a doktort, a nővért, az autószerelőt, vagy éppen a tv-bemondót. Ez a 6-12 éves gyerekek érdeklődését célozná meg elsősorban.

A „Budakeszi meseliget” projekt lenne a legnagyobb beruházás. Népi hagyományaink értékeit megőrizve, de a 21. század korszerű módszereit felhasználva egy interaktív él-

mény-mese-kalandpark komplexumot szeretnénk megvalósítani, felhasználva a magyar mese-, mondavilág és irodalom megfelelő témáit. Természetesen, a település sváb köztödései okán, a német mesék is megjelenhetnek ebben a nagyméretű parkban. Három korosztály igényeinek megfelelően kellene kialakítani a parkot. A 2-6, 6-12 és 12-16 évesek számára, de sok elemét a felnőttek is használhatnák. A meseliget akár 2-3 napra is adhatna programokat az idelátogatóknak. Így a távolabbról érkezőknek a későbbiekben egy panzió hálózatot is ki lehetne alakítani.

Mindezek mellett el tudnánk képzelni Budakeszin egy Gyermekszínházat, egy Gyermekbábszínházat, egy extrém sportok központját, köztéri útbaigazító mesefigurákat, egy városnéző kisvasutat és természetesen a Budaörsig már megépült kerékpárút végállomását is ide, a mamutfenyők környékére képelnénk.

Ne felejtjük el, hogy a Városligetben a Vidámpark halála van ítélve és az elkövetkező 3-4 évben nem látszik ennek pótlása semmi-

féle formában! Budakeszi betölthetné ezt az űrt, természetesen nem amolyan „vidámparkiasan”, hanem, ahogyan ezt a fentiekben már elmondtam.

– Áll Önök mögött olyan befektetői kör, amely mindezekben fantáziát lát és Finanszírozná a megvalósítást?

– Ilyen nem áll mögöttünk, így aztán lehet egy nagyot legyinteni, hogy ez az egész megint csak egy felelőtlen fantazmagória, ami úgysem fog megvalósulni. Mi viszont úgy gondoljuk, hogy Budakeszi a fentebb felsorolt egyedülálló adottságaival egy minderre „eleve elrendelt hely”. Már felvettük a kapcsolatot egy nagyvállalkozói csoporttal és az önkormányzat vezetése is keresi a lehetőségeket. Nagyon fontos lenne, hogy a helyi vállalkozók is csatlakozzanak elképzeléseinkhez.

– Nem gondolja, hogy a sok turista megjelenése tovább fokozná közlekedési gondjainkat?

– Az interjúban már említettem, hogy a Budakeszi jövőjéről gondolkodók valamennyien deklarálták az elmúlt évek során, hogy a turizmus fejlesztése lehet Budakeszi kitörési pontja. Bár már ott tartanánk, hogy az itt fogyasztó turista lenne a legfőbb gondunk! Ők ugyanis itt költenének, s nemcsak árutóznának rajtunk, szennyezve a városunk levegőjét annak érdekében, hogy aztán majd a környező településeken nyúljanak a pénztárcájukba! Jelenleg sajnos ez a helyzet. Persze az jó lenne, ha elképzelésünk fokozatos megvalósulásával párhuzamosan az M0-ás elkerülő út is tovább épülne.

– Mit szeretne látni 10 év múlva Budakeszin?

– Jó lenne odáig eljutni erőben és egészségben, és természetesen szeretném látni a „Családok völgye” felvirágzását és sok-sok gyerek születését Budakeszin.

Továbbá azt is szeretném, hogy a Budakeszi szó hallatán a GYEREK és CSALÁD szó jusson az emberek eszébe szerte Magyarországon, mint Tokaj említésekor az aszú, vagy Hévíz nevét említve az a csodálatos tó!

HEGEDÜS IRA

